

ELEKTRIKO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Elektrikas priskiriamas II grupei (kvalifikuoti darbuotojai).
2. Pareigybės lygis – C, kuriam būtinas ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir įgyta profesinė kvalifikacija.
3. Pareigybės paskirtis – vykdyti elektrotechninių įrenginių priežiūrą ir aptarnavimą.
4. Pareigybės darbo sritis – socialinės globos namų apšvietimo ir jėgos tinklų, elektrotechninių įrenginių priežiūra ir aptarnavimas.
5. Elektrikas tiesiogiai pavaldus ūkvedei.
6. Elektrikas turi būti atestuotas (turėti atitinkamą elektrosaugos kvalifikaciją bei ją patvirtinanti pažymėjimą) ir vykdyti “Saugos taisyklių eksploatuojant elektros įrenginius” reikalavimus.
7. Elektriką skiria pareigoms ir atleidžia iš jų, nustato jo pareiginių atlyginimą, sudaro rašytinę darbo sutartį įstaigos vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

II. SPECIALIEJI REIKALAVIMAI

8. Elektrikas turi atitikti šiuos specialiuosius reikalavimus:
  - 8.1. Turėti ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą ir įgytą profesinę elektriko kvalifikaciją.
  - 8.2. Turėti 1 metų elektriko darbo patirtį.
9. Elektrikas privalo žinoti:
  - 9.1. elektrotechnikos pagrindus;
  - 9.2. pagrindinių elektrotechninių medžiagų rūšis, jų savybes ir paskirtį;
  - 9.3. elektros įrenginių gedimų, pažeidimų ir avarijų atsiradimo priežastis bei pagrindinius šalinimo būdus;
  - 9.4. elektros įrenginių aptarnavimo taisykles ir instrukcijas;
  - 9.5. nuolatinės ir kintamos elektros srovės variklių, generatorių, skirstymo aparatūros, transformatorių veikimo principus bei sandarą;
  - 9.6. nesudėtingų ir vidutinio sudėtingumo kontrolės – matavimo prietaisų bei universalių įtaisų sandarą;

9.7. naudojamų matavimo prietaisų paskirtį ir eksploataavimo taisykles;

9.8. pagrindinius relinės apsaugos reikalavimus;

9.9. gedimų elektros tinkluose ir elektros mašinų darbe nustatymo būdus;

9.10. laidų sujungimo

- 9.11. laidų sujungimo bei litavimo būdus;
  - 9.12. elektros variklių įjungimo ir išjungimo tvarką;
  - 9.13. įstaigos elektros įrenginių montavimo, įjungimo darbų organizavimą;
  - 9.14. įstaigos elektros įrenginių pajėgumus, darbo režimus;
  - 9.15. aptarnaujamų elektros įrenginių gamintojų parengtas techninio eksploataavimo instrukcijas;
  - 9.16. saugos darbe, priešgaisrinės saugos reikalavimus;
  - 9.17. pirmosios medicinos pagalbos suteikimą;
  - 9.18. nelaimingų atsitikimų dėl elektros srovės poveikio tyrimo ir apskaitos tvarką;
  - 9.19. įrašų darymo operatyviniame ir remonto žurnale tvarką.
10. Elektrikas vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, įstaigos nuostatais, įstaigos vadovo įsakymais, vidaus darbo tvarkos taisyklėmis, saugos darbe instrukcijomis, šiuo pareigybės aprašymu.

III. FUNKCIJOS

11. Darbą atlikti dėvint darbo drabužius, naudotis reikiamomis darbo apsaugos priemonėmis ir įrankiais.
12. Vykdyti darbus veikiančiuose elektros įrenginiuose pagal nurodymus ir pavedimus. Nepatikėti savo pareigų vykdymo kitam asmeniui ir neatlikti darbų, nesusijusių su darbo užduoties vykdymu.
13. Dirbant būtina naudotis nurodyme ar pavedime nurodytomis apsauginėmis priemonėmis.
14. Dirbti nustatyta tvarka išbandytais ir patikrintais elektromontavimo darbams skirtais įrankiais su izoliuotomis rankenomis.
15. Įjungti, perjungti ir išjungti elektros įrenginius prižiūrimame objekte.
16. Atjungtas elektros įrenginio srovines dalis įžeminti patikrintais įžemikliais arba specialiai tam skirtais stacionariai įrengtais įtaisais.
17. Ant remontuojamų elektros įrenginių iškabinti plakatą "ĮŽEMINTA".
18. Nustatyti gedimo priežastis ir šalinti pažeidimus:
  - 18.1. jėgos ir apšvietimo tinkle;
  - 18.2. paleidimo ir reguliavimo aparatūroje;
  - 18.3. elektros varikliuose.
19. Atskirti, sujungti ir izoliuoti laidus grandinėse iki 1000 V įtampos.
20. Įtampą tikrinti specialiai tam skirtu išbandytu ir patikrintu įtampos indikatoriumi.

21. Ant elektros aparato korpuso arba valdymo elementų, kuriuo išjungžiama ir atjungžiama įtampa, pakabinti draudžiantį įjungti įtampą plakatą “NEJUNGTI! ĮRENGINIUOSE DIRBAMA”. Kitais ženklais ir būdais paženklini išjungimą ir atjungimą draudžiama.
22. Patikrinti skirstymo tinklą, elektros variklių apvijų izoliacijos varžą.
23. Reguluoti elektros įrenginių apkrovimą.
24. Prižiūrėti eksploatuojamus iki 1000 V įtampos tinkle elektros matavimo prietaisus, elektros skaitiklius, variklius iki 100 kW galios.
25. Keičiant apšvietimo įrangą, laikytis projekto ar techninės dokumentacijos reikalavimų. Nenaudoti elektros lempų, kurių galingumas viršija nurodytą šviestuvo instrukcijoje.
26. Prižiūrėti vidutinio sudėtingumo jungimo schemų jėgos ir apšvietimo įrenginius.
27. Ekonomiškai ir racionaliai naudoti medžiagas bei energetinius resursus.
28. Trumpam palikus darbo vietą, grįžus privalu patikrinti ar nebuvo pažeistos apsaugos priemonės.

IV. TEISĖS

29. Nutraukti elektros energijos tiekimą esant avarinei situacijai arba eksploatavimo taisyklių pažeidimams ir apie tai pranešti įstaigos vadovui arba padalinio vadovui ir asmeniui, atsakingam už įstaigos elektros ūkį.
30. Sustabdyti darbus, kurie kelia grėsmę darbuotojų sveikatai ar gyvybei.
31. Perspėti įstaigos darbuotojus, neekonomiškai naudojančius elektros energijos išteklius.
32. Dalyvauti pasitarimuose darbo klausimais, teikti pasiūlymus darbų kokybei gerinti. Kelti kvalifikaciją kursuose, seminaruose.

V. ELEKTRIKO ATSAKOMYBĖ

33. Elektrikas atsako už:
  - 33.1. “Saugos taisyklių eksploatuojant elektros įrenginius”, “Vartotojų elektros įrenginių techninio eksploatavimo taisyklių”, “Elektros įrenginių įrengimo taisyklių”, gamintojo sudarytų “Techninio eksploatavimo instrukcijų”, darbų saugos instrukcijų reikalavimų vykdymą tose ribose, kuriose jis buvo apmokytas saugiai dirbti su elektros įrenginiais, nustatyta tvarka atestuotas ir instrukuotas;
  - 33.2. elektros įrenginių veikimą be gedimų ir sugedusių laiku pataisymą;
  - 33.3. teisingą darbo laiko naudojimą.
34. Už savo pareigų netinkamą vykdymą elektrikas atsako įstaigos vidaus darbo tvarkos taisyklių ir Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.